

Výročná správa
za rok 2004
č. MK-2143/2005-700/3800

Organizácia: Štátna opera
Rezort: Ministerstvo kultúry SR
Typ hospodárenia: príspevková organizácia

Miesto konania verejného odpočtu: Štátna opera – Bohéma klub,
Národná 11, 974 01 Banská Bystrica

Čas konania verejného odpočtu: 19. 4. 2005 o 10.00 hod.

Výročná správa je na internetovej stránke MK SR: www.culture.gov.sk/odpocety/odpocety.html

Výročná správa je na internetovej stránke organizácie: www.stateopera.sk

OBSAH

		strana
1.1.	Identifikácia organizácie	2
2.2.	Poslanie a strednodobý výhľad organizácie	2
3.3.	Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie	3
4.4.	Činnosti / produkty organizácie a ich náklady	5
5.5.	Rozpočet organizácie	15
6.6.	Personálne otázky	27
7.7.	Ciele a prehľad ich plnenia	28
8.8.	Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v roku 2004	28
9.9.	Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie	29

1.1. Identifikácia organizácie

Názov: Štátna opera

Sídlo: Národná 11, Banská Bystrica

Rezort: Ministerstvo kultúry SR

Forma hospodárenia: príspevková organizácia

Riaditeľ: Rudolf Hromada

Členovia vedenia:

Ing. Alena Kajsová - ekonomický námestník riaditeľa Štátnej opery, štatutárny zást. riad.

Mgr. Igor Bulla - poverený zastupovaním umeleckého šéfa

Mgr. Dana Kocianová - vedúca marketingu

Mgr. Jaroslav Valek - umelecký šéf výpravy

Helena Donovalová - vedúca technicko-hospodárskeho úseku

Jana Cabanová - vedúca úseku riaditeľa

Telefón: 00421/48/412 44 18

Fax: 00421/48/415 34 57

e-mail: sobbs@bb.psg.sk

adresa internetovej stránky organizácie: www.stateopera.sk

Hlavné činnosti:

Štátna opera je kultúrna a umelecká ustanovizeň, v priamom riadení Ministerstva kultúry SR, ktorej hlavným predmetom činnosti je utváranie podmienok pre vznik a verejné šírenie hudobno-dramatických a koncertných diel. V hlavnej činnosti svojou produkciou poskytuje kultúrno-spoločenské vyžitie obyvateľstva a reprezentáciu slovenského umenia v zahraničí.

2.2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Poslanie: Vo svojom poslaní plní Štátna opera (ďalej ŠO) úlohu kultúrnej inštitúcie s dôrazom na šírenie kultúrno-spoločenského vyžitia divákov, reprezentáciu slovenského umenia v zahraničí a na kultúrno-výchovnú činnosť.

Na základe požiadaviek ústredného orgánu a zriaďovacej listiny je hlavným poslaním ŠO výroba a predvádzanie operných, tanečných a baletných, operetných, muzikálových a koncertných diel.

ŠO je jednou z najvýznamnejších kultúrno-spoločenských organizácií v Stredoslovenskom regióne s celoslovenskou pôsobnosťou. Široká dramaturgia ŠO zabezpečuje umelecké vyžitie aj pre divákov z iných regiónov a je neoddeliteľnou súčasťou siete operných divadiel na Slovensku. Svojou tvorbou oslovuje všetky vekové kategórie a svojou dramaturgiou veľkú časť záujmových skupín obyvateľstva.

Okrem vlastných premiér a repríz usporadúva dva festivaly: Banskobystrické hudobné dni a medzinárodnú opernú časť Zámockých hier zvolenských.

Reprezentácia slovenského umenia v zahraničí je jednou zo stálych činností ŠO. ŠO vystupovala v Taliansku, Rakúsku, Švajčiarsku, Maďarsku, Česku, na Cypre a v Japonsku. Nebyť havarijného stavu dopravy ŠO, mohla by ŠO reprezentovať slovenské umenie aj v iných štátoch Európskej únie.

ŠO poskytuje pracovné príležitosti pre absolventov hudobného školstva na Slovensku. Vo svojej činnosti dáva priestor mladým nastupujúcim umelcom, ktorí sa neskôr stávajú posilami našej prvej opernej scény SND a mnohým sa podarilo stať sa opernými sólistami európskeho a svetového významu. Z toho vyplýva, že zdravé umelecké prostredie ŠO bolo a je vhodné pre rast umelcov najvyššej kvality. V ŠO začínali svoju umeleckú kariéru : pp. Grúberová, Orgonášová, pp. Kopčák, Babjak a mnohí ďalší.

Okrem hlavnej činnosti, ktorú poskytuje ŠO na základe požiadaviek ústredného orgánu, poskytuje ŠO iným užívateľom najmä :

- prenájom svojich priestorov, na základe odsúhlasenia MK-SR
- predstavenia na objednávku organizáciám a iným subjektom
- dopravné služby
- výrobu na zákazku vo výrobných dielňach ŠO

Výnosy z poskytovania služieb iným užívateľom používa ŠO na zlepšenie svojej hlavnej činnosti.

Strednodobý výhľad organizácie: Štátna opera by mala aj v budúcnosti zabezpečovať úlohy vyplývajúce z jej poslania a spoločenskej objednávky so zameraním na zefektívnenie a skvalitnenie svojej činnosti.

Hlavná činnosť:

V oblasti hlavnej činnosti plánujeme dramaturgickou pestrosťou osloviť čo najširšie spektrum diváckej obce, rôzne záujmové skupiny a vekové kategórie. V prezentácii nášho umenia do zahraničia sa sústrediť najmä na krajiny Európskej únie a Japonska s dôrazom na vysokú umeleckú kvalitu, finančnú efektívnosť a spoločenskú úroveň.

Financie:

Vo využití poskytnutých a získaných finančných prostriedkov sa budeme zameriavať na dôsledné dodržiavanie finančnej disciplíny a na hospodárne využívanie dotácie.

V kapitálových výdavkoch pripravujeme realizáciu rekonštrukcie a prístavby budovy ŠO, nákup mikrobusu a hudobných nástrojov.

Personálna oblasť:

V personálnej oblasti bude potrebné zabezpečiť doplnenie umeleckého súboru, najmä v sólistickej zložke, kvalitnými umelcami s dlhodobou perspektívou pre ŠO.

Budeme aj naďalej podporovať zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov.

3.3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

Štátna opera uzavrela s Ministerstvom kultúry SR na rok 2004 kontrakt č. MK – 6723/2003 – 700 v zmysle uznesenia vlády SR č. 1067 zo dňa 20. 12. 2002. Kontrakt je zverejnený na internetovej adrese: www.stateopera.sk

Plnenie kontraktu na rok 2004

Predmetom kontraktu Štátnej opery na rok 2004 bola **”Umelecká a technická prevádzka ŠO spojená s reprízovaním inscenácií repertoáru ŠO, ktoré ŠO ponúka divákovi v domácich priestoroch, ako aj formou zájazdov.”**

Kontrakt na rok 2004 nevychádzal zo skutočnosti, že činnosť ŠO je financovaná z viacerých zdrojov. Na základe usmernenia MK SR sme pri vypracovaní kontraktu na rok 2004 vychádzali so schváleného limitu bežného transferu pre ŠO na rok 2004 v celkovej sume 54 709 tis. Sk.

Na základe tejto skutočnosti bolo možné sa v kontrakte zaviazat' len k plneniu plánu repríz už naštudovaných inscenácií.

Kontrakt bol uzavretý na vyššie uvedené činnosti v sume 54 709 tis. Sk t. j. na 100% bežného transferu, pričom plánované náklady na činnosti uvedené v kontrakte boli 59 709 tis. Sk, z toho 54 709 tis. Sk financované bežným transferom a 5 000 tis. Sk financované z tržieb a výnosov.

Do kontraktu neboli zahrnuté náklady na výrobu, prípravu a reprízy nových inscenácií, ani náklady na festivaly Zámocké hry zvolenské a Banskobystrické hudobné dni, náklady na niektoré zahraničné aktivity (host'ovanie v Maďarsku) a náklady na ostatné reprízy inscenácií nad rámec kontraktu na rok 2004. Z týchto dôvodov je vyhodnotenie plnenia kontraktu len hodnotením kontraktu, ako dokumentu, ktorý vo svojom texte len čiastočne zohľadňuje skutočnú činnosť ŠO a preto sa natíska otázka opodstatnenosti kontraktu v takejto podobe a forme.

Na základe týchto skutočností je možné len konštatovať :

1. Úlohy stanovené kontraktom boli realizované a splnené
2. Stanovený čas a kvalita boli dodržané
3. Finančné prostriedky určené v kontrakte boli použité na plnenie kontraktom stanovených aktivít

Podrobný prehľad o finančnom plnení kontraktu je uvedený v prílohe výročnej správy, pričom **je potrebné zdôrazniť skutočnosť, že pôvodné finančné ukazovatele uvedené v kontrakte na rok 2004 nezohľadňujú úpravy bežného transferu, ku ktorým došlo v priebehu roka 2004 a súviseli s predmetom kontraktu.**

Napr. v nadväznosti na úpravu platových taríf pre odmeňovanie zamestnancov vo verejnej službe od 1.8.2004 boli rozpočtovým opatrením č. 2 (listom č. 6870/2004-700 zo dňa 4. 8. 2004) záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu pre ŠO na rok 2004 upravené (zvýšené) o 278 tis. Sk s účelovým určením na mzdy a platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania /položka 610/ v sume 206 tis. Sk a odvody v sume 72 tis. Sk. Okrem toho organizácia môže vo svojej kompetencii bez písomného súhlasu zriaďovateľa vykonať presuny v rozpočte medzi položkami ekonomickej klasifikácie (pokiaľ je dodržaný záväzný ukazovateľ). Takáto úprava rozpočtu sa následne prejaví aj v rozpočte nákladov podľa jednotlivých účtov a mala by byť premietnutá aj v kontrakte.

Podľa nášho názoru malo dôjsť aj k úprave finančných ukazovateľov v kontrakte, pretože vyššie uvedené úpravy súvisia s predmetom kontraktu. Keďže nebol uzatvorený dodatok ku kontraktu, ktorým by sa zrealizovali finančné ukazovatele kontraktu s prihliadnutím na úpravy bežného transferu, nie je možné podrobne reálne zhodnotiť jeho finančné plnenie.

4.4. Činnosti / produkty organizácie a ich náklady

Vzhľadom na charakter činnosti Štátnej opery ako umeleckej inštitúcie, je veľmi komplikované vyčísliť náklady Štátnej opery na jednotlivé činnosti resp. produkty, t.j. na jednotlivé premiéry a reprízy, ktoré sú výsledkom činnosti Štátnej opery. V súčasnosti sa sledujú v účtovníctve všetky náklady v členení podľa jednotlivých stredísk napr. náklady na dopravu, správu budov, administratívu, umelecký úsek a pod. V rámci umeleckého úseku sa ďalej sledujú priame náklady /priamo zistiteľné/ aj v členení podľa jednotlivých inscenácií /okrem mzdových nákladov, ktoré sa sledujú podľa zložiek/.

Sledovať v účtovníctve všetky náklady /t.j. napr. mzdové náklady umeleckých zamestnancov, režijné náklady ako spotrebu energie, náklady na správu budov, náklady na administratívu a pod./ podľa jednotlivých inscenácií nie je možné. Preto aj ukazovatele uvedené v nasledovnej tabuľke /okrem stĺpca 1 a 6/ sú podľa nášho názoru, len matematickým prepočtom všetkých nákladov Štátnej opery na jednotlivé kultúrne a zahraničné aktivity, ktoré v žiadnom prípade nie sú ukazovateľom, ktorý verne odráža skutočné náklady.

Vzhľadom k tomu, že účelovo určený bežný transfer na mzdové náklady pokrýva len časť mzdových nákladov Štátnej opery, vlastné tržby a výnosy /stĺpec 5/ vykrývajú predovšetkým rozdiel t.j. bežným transferom nepokryté mzdové náklady, ako aj ďalšie náklady nepokryté bežným transferom.

Na prepočet režijných nákladov /vrátane mzdových/ na jednotlivé inscenácie bol použitý koeficient pomeru režijných nákladov spolu k priamym nákladom spolu /2:1/, na prepočet tržieb a výnosov /stĺpec 5/ bol použitý koeficient pomeru tržieb a výnosov spolu k nákladom spolu /5:3/.

Tabuľka č. 4.4.1

(v tis. Sk)

Činnosti/produkty organizácie:	Priame náklady	Režijné náklady	Náklady na činnosti / produkty celkom	Náklady kryté z :		
				Bežného transferu	Tržieb a výnosov	Iných zdrojov *
a	1	2	3	4	5	6
Viva la Mamma	775	3 478	4 253	3 868	385	
Carmen	1 247	5 597	6 844	6 224	619	
Biele peklo	861	3 864	4 725	4 297	428	3
Žobravý študent	851	3 819	4 670	4 248	423	5
Oslavy 45. výr. vzniku ŠO	238	1 068	1 306	1 188	118	
Umelecké host'ovanie v Maďarsku	389	1 746	2 135	1 942	193	
BBHD	225	1 010	1 235	1 123	112	110
ZHZ	1 509	6 772	8 281	7 532	750	200
Umelecké host'ovanie v Japonsku -2x	978	4 389	5 367	4 881	486	
Repertoárové predstavenia /reprízy/	4 741	21 278	26 019	23 664	2 355	130
Spolu	11 814	53 021	64 835	58 967	5 868	448
Hospodársky výsledok k 31.12.2004				0	0	

*Poznámka: Údaje v stĺpci 6 sú uvádzané zo stĺpca 5

Dátum: 18. 2. 2005

Spracoval: Ing. Kajsová Alena

4.4.2. Hodnotenie umeleckej činnosti Štátnej opery

V roku 2004 umelecký súbor Štátnej opery realizoval dve operné premiéry, jedno hudobno-dramatické a tanečné dielo a jednu operetnú premiéru.

Okrem toho sa uskutočnilo niekoľko symfonických a vokálno-inštrumentálnych koncertov (spolu 10) či už samostatne, alebo v rámci XXXI. ročníka Zámockých hier zvolenských (26. ročník opernej časti) alebo XI. ročníka jesenného hudobného festivalu Banskobystrické hudobné dni, ktoré Štátna opera organizuje. Na každej produkcii spolupracovali i hosťujúci umelci, speváci, inštrumentalisti i vokálne zbory. Všetky podujatia mali dobrú návštevnosť a stretli sa s kladnými reakciami laickej verejnosti, ale aj v odbornej tlači.

Premiéra koncertu

8. januára 2004 sa konal **Novoročný koncert**, ktorým ŠO pokračovala v tradícii každoročne uskutočňovaných koncertov. Zazneli časti diel Johanna Straussa st., Johanna Straussa ml., Josepha Straussa, C. M. Webera, H. Berlioza, J. Brahmsa a ďalších. Účinkovali sólisti a orchester ŠO spolu s hosťujúcimi umelcami. Dirigoval Igor Bulla, koncertnou majsterkou bola Beata Bieliková.

Premiéra koncertu

11. januára 2004 komorný zbor ŠO pod vedením Viery Hovancovej realizoval ďalší novoročný koncert pod názvom **Veľa šťastia v novom roku!**. Verejnosti boli predstavené úryvky z vokálnych diel W. A. Mozarta, M. Moyzesa, D. Bortnyanského, S. A. Tovačevského spolu s novoročnými koledami.

Hostovanie ŠO v Japonsku

V dňoch 13.1. až 26.1.2004 sa uskutočnilo na základe pozvania p. Nadayuki Hasegawu z Japonska umelecké hostovanie sólistov Štátnej opery v Japonsku za účelom uskutočnenia šiestich koncertov. Dramaturgia koncertov v jednotlivých mestách bola odlišná. Sólisti Štátnej opery sa predstavili japonskému publiku tromi druhmi koncertov.

A to: a) prierezom opery "G.Verdi – Traviata" a výberom piesní z operetných a muzikálových diel;

b) vybranými áriami a duetami z operných diel a prierezom operety "E.Kálmán – Čardášová princezná"

c) výberom árií a duet z operných diel a výberom piesní z operiet a muzikálov.

Všetky koncerty sa konali s klavírnym sprievodom.

Koncerty sa uskutočnili v mestách : Sapporo 2x, Otaru, Kitahiroshima, Ebetsu a Iwamizawa.

Hostovania sa zúčastnilo šesť sólistov, klaviristka, tlmočník - speaker a riaditeľ.

Premiéra koncertu

5. februára 2004 odznel v ŠO **Symfonický koncert**. Uvedená bola predohra k opere Don Giovanni W. A. Mozarta, Variácie na rokokovú tému pre violončelo a orchester, op. 33 od P. I. Čajkovského - tu sa predstavil jeden z popredných slovenských interpretov na

violončelo, Eugen Prochác. Na záver bola publiku predstavená jedna z najznámejších symfónii v klasickej hudobnej literatúre – V. symfónia c-mol, op. 67 (Osudová) L. van Beethovena. Koncert dirigoval dirigent z Českej republiky, Miloš Formáček.

Premiéra opery

12. a 13. marca sa konala premiéra opery Georgesa Bizeta **Carmen**. Práve Carmen patrí k tým operám, ktoré sa vo svete hrávajú najčastejšie. Je to príbeh krásnej cigánky a žiarlivého milenca, ktorý kvôli nej opustí nežnú Micaelu, stratí svoje profesné postavenie, pridá sa k pašerákovi a ktorého konanie vyústi do vraždy.

Dobová kritika považovala obsah diela za nemorálny. Obecenstvu sa nepáčilo realistické poňatie postáv. Ich konanie a hudba sa zdá byť príliš zložitá. Napriek tomu jednotlivé hudobné čísla predstavujú umelecké skvosty, ktorých účinok je znásobený aj scénickou a kostýmovou zložkou diela.

Zaradenie opery Carmen do repertoáru ŠO pre návštevníkov znamená obohatenie aj z hľadiska hostovania atraktívnych sólistov, zaradenia detského zboru do deja i možnosti vypočuť si toto dielo v pôvodnom jazyku, v akom bolo komponované – vo francúzštine.

Dielo režíroval Pavol Smolík a. h., scénu navrhol Vladimír Čáp a. h., kostýmy vypracovala Ľudmila Várossová a. h., choreografické spracovanie Elena Záhoráková a. h., zbormajsterka Viera Hovancová. Hudobné naštudovanie a dirigent: Igor Bulla.

Premiéra koncertu

4. apríla 2004 sa uskutočnil **Veľkonočný koncert**. Toto podujatie rovnako ako novoročné koncerty nadväzuje na tradíciu pravidelne uvádzaných slávnostných koncertov. Tento krát na ňom zazneli diela W. A. Mozarta, a to Moteto Exsultate, Jubilate, K. V. 165, kde sa predstavila hosťujúca sopranistka Hana Pospíšilová-Medková (ČR), jedno z posledných diel tohto autora, Ave Verum, K. V. 618 a v závere Korunovačná omša. Práve táto uvedená omša patrí k najznámejším Mozartovým dielam a hlavní protagonisti – sólisti ŠO, zbor ŠO spolu so zbormajsterkou Vierou Hovancovou a hosťujúcim dirigentom Karolom Kevickým – sa postarali o veľkolepé vyvrcholenie tohto slávnostného koncertu.

Premiéra Hudobného salóna

21. apríla 2004 sa po niekoľkých rokoch obnovil cyklus koncertov uvádzaných v Bohéma klube ŠO pod názvom **Hudobný salón Jána Petrusa**. Ide o podujatie uskutočňované v spolupráci s Gymnázium J. G. Tajovského v Banskej Bystrici venované predovšetkým mládeži, resp. študentom gymnázií a stredných škôl. Jeho hlavnou úlohou je pútavou formou priblížiť mladým ľuďom svet vážnej hudby, prekonať predsudky o jej konzervativizme a oboznámiť ich s poprednými vokálnymi interpretmi, ale aj s inštrumentalistami rôznych žánrov. Nenútenou formou sú poslucháči vovedení do sveta “tradičnej” klasickej hudby, ale aj do sveta fúzií a experimentov.

Práve 21. apríla bola publiku predstavená španielska hudba, a to prostredníctvom árií z opery Carmen, ale aj prostredníctvom tanečnice flamenca a slovenským jazzmanom, ktorí vo svojej hre vychádzali z predlohy už spomínanej Bizetovej Carmen.

Premiéra koncertu

30. apríla sa uskutočnil **Slávnostný symfonický koncert pri príležitosti vstupu Slovenska do EÚ**. Koncert pozostával z dvoch častí: v prvej zazneli diela L. van Beethovena: Prometeus, a C. M. von Webera: Koncert pre klarinet a orchester f-mol, op. 73, v ktorých účinkoval orchester ŠO pod vedením Pavla Tužinského a klarinetistka Bibiana Bieniková. V druhej časti bolo uvedené dielo M. P. Musorgského: Obrázky z výstavy a zaznela aj hymna Európskej únie.

Premiéra opery

28. mája 2004 sa konala premiéra operného predstavenia **Viva la Mamma** s podtitulom **Slasti a strasti divadelného života** od Gaetana Dinizettiho. Dielo vypovedá o živote a práci umelcov na doskách, ktoré znamenajú svet. G. Donizetti, renomovaný skladateľ prvej polovice 19. storočia odhaľuje v opere zákulisie tohto žánru vo svojej dobe. Otvorene sa vysmieva neduhom, ironizuje, nastavuje krivé zrkadlo, úškŕňa sa nad slabôstkami spevákov i všetkých, ktorí sa zúčastňujú na vzniku operného predstavenia, nadsázkou chce zabaviť diváka.

ŠO uviedla toto dielo pred dvadsiatimi rokmi v slovenskej premiére. Reakcie vtedajšieho premiérového obecnstva potvrdili, že sa na javisku podarilo vytvoriť zábavné a duchaplné predstavenie. Zaradenie titulu do repertoáru ŠO predpokladá, že sa i teraz podarí vytvoriť predstavenie s podobným účinkom. Ohlasy po premiére zatiaľ tomu nasvedčujú.

Režijného naštudovania sa ujal Matúš Olša a. h., scénu vypracoval Jaroslav Valek, kostýmy Jana Hurtigová, zbormajsterka Viera Hovancová. Hudobné naštudovanie a dirigent: Pavol Tužinský.

Premiéra koncertu

10. júna sa uskutočnil **Koncert Akadémie umení**, na ktorom sa podieľal orchester i sólisti ŠO. Ide o každoročnú spoluprácu ŠO a Akadémiou umení v Banskej Bystrici, pri ktorej sa predstavujú jej absolventi, či už v obore kompozície, spevu, alebo inštrumentálnej hry.

Zámocké hry zvolenské – operná časť

V dňoch 25. – 29. júna 2004 sa na nádvorí Zvolenského zámku konala operná časť festivalu **Zámocké hry zvolenské**.

Premiéra koncertu v rámci ZHZ

V piatok 25. júna 2004 sa predstavil orchester ŠO spolu so Speváckym zborom mesta Bratislavy a renomovanými sólistami v premiére koncert pod názvom **Hommage Dvořák – Janáček**. V tomto roku si pripomíname jubileá týchto dvoch velikánov českej hudby – 100 rokov od úmrtia A. Dvořáka a 150 rokov od narodenia L. Janáčka. Dramaturgia koncertu bola zostavená tak, aby si poslucháči mohli vypočuť jedny z najlepších diel týchto skladateľov v skvelej vokálnej i inštrumentálnej interpretácii.

Od A. Dvořáka zaznela **Symfónia e-mol, Z nového sveta. op. 95** v podaní orchestra ŠO a pod taktovkou P. Tužinského, zaujímavosťou bol **Otčenáš L. Janáčka**, kde sa

predstavili traja výborní sólisti: Ľudvík Ludha – tenor, Alica Mitková – harfa a Peter Sochuľák – organ spolu so Speváckym zborom mesta Bratislavy. Na záver koncertu bolo uvedené opäť dielo **A. Dvořáka Te Deum** pre soprán, bas a orchester, op. 103, kde bola prizvaná sopranistka Maria Haan (ČR) a basbarytonista Richard Haan (ČR). Spoluúčinkovali orchester ŠO s dirigentom

P. Tužinským a Spevácky zbor mesta Bratislavy so zbornajstrom L. Holáskom.

V sobotu 26. júna 2004 sa uskutočnil koncert **Mladost' na zámku**. Išlo o vokálno-inštrumentálny komorný koncert mladých umelcov, ktorí každoročne dostávajú priestor na ZHZ predviesť svoje umenie. Protagonisti koncertu sú väčšinou víťazi medzinárodných súťaží a mimoriadne talenty v oblasti spevu alebo inštrumentálnej hry. Tento rok sa predstavili Martina Masaryková – soprán, Róbert Pechanec – klavírny sprievod, komorné trio: Dalibor Karvay – husle, Milan Karanovič (Srbsko) – violončelo, Stefan Stroissig (Rakúsko) – klavírny sprievod.

V nedeľu 27. júna 2004 účinkovala na nádvorí zámku ŠO BB v predstavení **Carmen** od G. Bizeta. Výborné výkony sólistov a orchestra si vyslúžili skvelé ocenenia od širokej verejnosti, ale aj od odbornej kritiky. Upúťali najmä výkony hosťujúcich sólistov obsadených v hlavných rolách opery: Carmen – Viktoria Dinas-Mayfatova (Uzbekistan), Don José – Oleg Videman (Rusko), Escamillo – Martin Babjak (SR), Micaela – Yveta Tannenbergerová (ČR). Na predstavení spoluúčinkovali zbor ŠO a detské zbory Vodopád a Vodopádik pre ZUŠ J. Cikkeru v B. Bystrici a ZŠ Radvaň. Dirigoval I. Bulla.

Vyvrcholenie festivalu predstavovalo hosťovanie Národného divadla Moravskoslezského z Ostravy v predstavení **Madama Butterfly** od Giacomu Pucciniho. Atraktívne bolo najmä obsadenie hlavných rolí opery: postavu Madama Butterfly stvárnila japonská speváčka Mitsuko Mori (Japonsko), B. F. Pinkertona taliansky spevák Luciano Mastro, Sharplessa Alexander Podolchov. Predstavenie dirigoval taliansky dirigent Paolo Gatto. Organizátori opernej časti ZHZ sa snažili ponúknuť publiku v rámci svojich možností predstavenie, resp. sólistov na vysokej úrovni, čoho garantom mali byť i kladné kritiky zo zahraničia. Naša kritika však prijala ich výkony rozporuplne. Verejnosť zase paradoxne toto predstavenie vnímala skôr pozitívne.

Host'ovanie ŠO v Japonsku

V dňoch 8. až 24. júla 2004 sa uskutočnilo umelecké hosťovanie sólistov Štátnej opery v Japonsku, ktoré je pokračovaním približovania európskej hudobnej kultúry Japoncom. Súčasťou uvádzaných koncertov bol aj workshop, ktorý mal za úlohu načrtnúť vývoj európskeho operného umenia prostredníctvom odbornej prednášky doplnenej zvukovými ukázkami. Pre divákov boli pripravené dva programy. Každý z nich obsahoval v prvej časti prierez operou (G. Verdi: Traviata alebo G. Puccini: Tosca) a v druhej časti výber z populárnych operetných a muzikálových melódií.

Zájazdu sa zúčastnilo sedem sólistov, klaviristka, riaditeľ ŠO a tlmočník – speaker do japončiny. Účinkujúci absolvovali sedem koncertov v šiestich mestách Japonska.

Od roku 1999 je to už siedmy zájazd, po ktorom má ŠO na konte 35 koncertov na území Japonska.

Premiéra koncertu

Na jeseň roku 2004 si banskobystriická operná scéna pripomenula **45. výročie svojho založenia**. Pri tejto príležitosti sa 24. 9. uskutočnil **slávnostný koncert**, ktorý režijne pripravil Pavol Smolík. Koncert bol venovaný predovšetkým zakladajúcim členom tejto inštitúcie, jej dlhoročným pracovníkom, ale aj verejnosti. Naším priáním bolo, aby si bývalí zamestnanci, ale i verejnosť prostredníctvom videoprojekcie a “živých” hudobných a tanečných vstupov zaspomínali na minulé roky, na osobnosti sólistov, režisérov, dirigentov, riaditeľov, scénografov... – na ľudí, ktorí počas 45-ročnej histórie dávali tomuto divadlu tvár, ale aby súčasne mali možnosť vidieť výsledky nášho súčasného snaženia. Účinkovali všetky zložky tohto divadla: sólisti, zbor i balet. Zároveň boli pozvaní sólisti, ktorí v našom divadle začínali a momentálne pôsobia na iných scénach (Martin a Ján Babjakovci). Spolu so slávnostným koncertom bola otvorená i výstava venovaná bilancii 45 rokov divadla, na ktorej návštevníci mali možnosť vidieť zakladajúce osobnosti vtedy ešte Spevohry DJGT, ale i najúspešnejšie inscenácie, významných tvorcov i sólistov.

Banskobystrické hudobné dni

V dňoch 22. – 28. 10. 2004 sa uskutočnil XI. ročník jesenného hudobného festivalu **Banskobystrické hudobné dni**. Jeho organizátorom je už od začiatku Štátna opera, ktorá zostavuje jeho dramaturgickú koncepciu a festival zabezpečuje po všetkých stránkach.

Festival zahájila v priestoroch Štátnej opery premiéra inscenácie Dany Dinkovej **Biele peklo alebo Mne sa to stať nemôže**. Ide o scénické spracovanie problému drogovej závislosti rečou hudby, tanca a slova.

23. 10. 2004, v druhý deň festivalu zaznel v Katedrálnom kostole F. Xaverského koncert pod názvom **Virtuózne majstrovstvo Jablovovcov**. Išlo o komorne ladený koncert uznávaného huslistu Alexandra Jablova a jeho detí. Interpreti predviedli predovšetkým diela z obdobia baroka (Händel, Speer, Telemann, Vivaldi), ale aj známe skladby klasicistického a romantického repertoáru. Raritou bolo nielen nástrojové obsadenie tohto zoskupenia - päť huslistov, violončelo a čembalo, ale aj vek interpretov, z ktorých najmladší mal desať rokov.

24. 10. 2004 sa v Štátnej opere uskutočnil koncert **Mladosť v hudbe**. Išlo o koncert sólistov, zboru a orchestra študentov Konzervatória Jána Levoslava Bellu v Banskej Bystrici. Títo mladí ľudia každoročne dostávajú na festivale priestor, aby predviedli svoje umenie. Odznali predovšetkým diela súčasnej hudby, resp. hudby 20. storočia, a to známych slovenských skladateľov, ale aj autorské diela študentov kompozície (I. Bázlik, I. Hrušovský, J. Hudecová, I. Zeljenka, E. Suchoň, L. Papanetzová). Predstavili sa i mladí dirigenti – študenti i absolventi banskobystriického Konzervatória J. L. Bellu. Publikum na tomto koncerte tvorili predovšetkým mladí ľudia – študenti hudby a priaznivci súčasnej vážnej hudby.

25. 10. 2004 sa v Bohéma klube Štátnej opery uskutočnil komorný koncert pod názvom **Panther tuba band (ČR)**. Panther tuba band je komorné združenie štyroch hráčov na tubu, ktorí profesionálne pôsobia v ostravských orchestroch. Čo sa týka nástrojového zoskupenia, ide o raritu so zaujímavým zvukom a zaujímavým repertoárom: v prvej časti koncertu odznali diela “starých majstrov” H. Purcella, T. Morleya, J. I. Linka, J. Perzeliusa európskej i českej proveniencie. V druhej časti boli interpretované populárne jazzové šlágre a známe filmové melódie v netradičných úpravách, na ktoré reagovalo publikum búrlivým potleskom.

26. 10. 2004 sa na pôde Štátnej opery uskutočnilo predstavenie hudobno-tanečného divadla pod názvom **Carmen**. Interpreti tvorili desaťčlenné zoskupenie hudobných a tanečných profesionálov v oblasti flamenca a charakterového tanca, ktorí sa inšpirovali operou G. Bizeta Carmen. Táto hudobná, spevácka, tanečná a divadelná produkcia je unikátna už samotným aranžmánom hudby a tanečno-divadelným spracovaním. Scénická úprava Carmen je fúziou flamencového a súčasného tanca. Projekt po hudobnej stránke zastrešila skupina Remedios – komorné zoskupenie hudobníkov, ktorí sa špecializujú na tvorbu a interpretáciu hudby inšpirovanej andalúzskym folklórom. nesúcim názov flamenco... Predstavenie sa stretlo s mimoriadne kladným ohlasom publika a zároveň prinieslo zaujímavú možnosť konfrontácie “tradičnej” podoby Carmen, ktorú má v repertoári aj umelecký súbor Štátnej opery, s novými prístupmi k jej spracovaniu.

27. 10. 2004 sa v Evanjelickom kostole v Lazovnej ulici konal koncert **Čaro súzvuku**. Predstavilo sa na ňom komorné zoskupenie po názvom Sklo. Hudobný prejav tejto skupiny sa dá charakterizovať ako prepracovaný viachlas “a capella” so sporadickým inštrumentálnym sprievodom (gitara, lutna, historické dychové nástroje, rytmické nástroje). Na koncerte si poslucháči vypočuli prierez repertoárom Skla od starej (sakrálnej i svetskej) až po súčasnú vokálnu tvorbu, nielen z územia Slovenska. Odznali duchovné, renesančné piesne, madrigaly, ľudové piesne, vianočné koledy a černošské spirituály. Skladby boli interpretované z pôvodných zápisov, ale aj vo vlastných úpravách skupiny Sklo a v úpravách hudobných skladateľov.

Vyvrcholením festivalu Banskobystrické hudobné dni bol koncert pod názvom **Skvosty českej hudby**, ktorý sa uskutočnil v Evanjelickom kostole v Lazovnej ulici. Účinkoval v ňom Symfonický orchester Štátnej opery pod taktovkou domáceho dirigenta Pavla Tužinského, Slovenský filharmonický zbor, ktorý dirigoval Marián Vach a sólisti Jozef Benci a Marek Gurbal'.

XI. ročník Banskobystrických hudobných dní možno hodnotiť kladne. Festival a jeho účinkujúci podnietili nové pohľady na dramaturgiu a spracovanie scénických, orchestrálnych a zborových diel. Umožnil konfrontovať výkony domácich a hosťujúcich sólistov, ale i celých umeleckých telies. Návštevníkov zaujali predovšetkým tzv. “veľké produkcie”, či už koncerty alebo predstavenia. Komorné koncerty sa stali skôr záležitosťou “fajnšmekrov” a divákov s hlbším záujmom o vážnu hudbu. Skutočnosťou však ostáva, že zaujať návštevníka a “pritiahnuť” ho na predstavenie či koncert sa z roka na rok stáva ťažšou úlohou, či už v dôsledku sťaženej finančnej situácie, alebo ako výsledok celospoločenských trendov.

Premiéra koncertu v rámci BBHD

Premiéra koncertu pod názvom **Skvosty českej hudby** (28.10.2004) patrila k najzávažnejším podujatiam jesenného festivalu BBHD. Dramaturgia koncertu bola tématicky zameraná na najväčšie osobnosti českej tvorby 19. a 20. storočia, a to na Antonína Dvořáka, Leoša Janáčka a Bohuslava Martinů. Na projekte sa podieľali Symfonický orchester Štátnej opery v Banskej Bystrici s dirigentom Pavlom Tužinským, Slovenský filharmonický zbor s dirigentom Mariánom Vachom a sólisti Jozef Benci a Marek Gurbal'. Premiérovu zazneli diela, ktoré sú v širšom regionálnom kontexte netradičné, a to **Dvořákov** **BIBLICKÉ PÍSNĚ** v podaní Symfonického orchestra ŠO a sólistu ŠO J. Benciho, **Janáčkov** zborny ako napr. **MARIČKA MAGDONOVA**, **ZLATÁ ULÍČKA** atď. v interpretácii Slovenského filharmonického zboru. Mimoriadne silným zážitkom bola predovšetkým pompézná a zároveň dojímavá **POLNÍ MŠE B. Martinů**, ktorá je na Slovensku takmer neznáma napriek tomu, že vo svete je často hrávaná. Uviedli ju spoločne

Symfonický orchester ŠO, Slovenský filharmonický zbor pod taktovkou Pavla Tužinského a sólista Marek Gurbaľ.

Premiéra hudobno-dramatického a tanečného diela

V dňoch 22. 10. a 8. 11. 2004 uviedla Štátna opera premiéru inscenácie Dany Dinkovej: **BIELE PEKLO**. Ide o dielo, v ktorom scenár, choreografiu i réžiu vytvorila autorka (námetom na scenár bola kniha Radka Johna Memento). Už prvé uvedenia tejto inscenácie sa stretli s mimoriadnym ohlasom publika. Spracúva totiž tému drogovej závislosti, ktorá ponúka rôzne možnosti umeleckého spracovania. V tomto prípade ide o scénickú podobu, v ktorej má hlavné slovo hudba, slovo a tanec. Týmto dielom by i Štátna opera chcela prispieť k eliminovaniu a prevencii drogových závislostí. Umeleckými prostriedkami sa inscenačný tím snažil čo najviac priblížiť mladému človeku, "rozprávať jeho rečou" a pritom vykresliť priebeh závislosti v jej reálnej podobe. Príbeh umocňuje silná hudba Mozartovho Requiem v rockovej podobe, hudba Jimmyho Hendrixa, skupiny Doors a živá rocková kapela na pódiu.

Pre dielo vytvorila scenár, choreografiu a réžiu Dana Dinková a. h., scénu navrhol Jaroslav Valek, kostýmy vypracovala Adriena Adamíková a. h.

Host'ovanie ŠO v Maďarsku

V dňoch 18. 11. a 19. 11. 2004 sa uskutočnilo na základe pozvania Zväzu Slovákov v Maďarsku už druhé host'ovanie Štátnej opery v Maďarsku s operetou "Emmericha Kálmána: ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNÁ". Štátna opera sa predstavila dňa 18.11.2004 návštevníkom z Komáromsko-Ostrihomskej župy v meste Oroszlány a to pri príležitosti ich regionálnych osláv. Dňa 19.11.2004 sa predstavila v meste Šalgótarján a to pri príležitosti konania druhého ročníka regionálnych osláv Dňa národnosti Heveš–Novohrad–Boršotskej župy. Obidve predstavenia mali vynikajúci ohlas u publika i usporiadateľa. Tak ako minulý rok aj tento sa predstavenia začínali hymnou divákov – Slovákov žijúcich v Maďarsku. Pre Slovákov žijúcich v Maďarsku malo naše host'ovanie mimoriadny význam z hľadiska súdržnosti a udržiavania kontaktov medzi SR a slovenskou národnosťou v Maďarsku.

Recenzie

Čardášová princezná medzi nami

Pri príležitosti Dňa národnosti, ktorý organizuje Zväz Slovákov v Maďarsku sa stalo už tradíciou host'ovanie Štátnej opery z Banskej Bystrice. V tomto roku s operetou Emmericha Kálmána Čardášová princezná. Národnostný deň sa konal v Oroszlány 18. 11. 2004 (Komáromsko-Ostrihomska župa) a v Šalgótarjáne 19. 11. 2004 (Novohradská a Hevešská župa)

"V Oroszlány mal program mimoriadny úspech, obecnstvo tleskalo ešte dlhé minúty po spustení opony."

V Šalgótarjáne „...samotnú operetu organizátori sprístupnili aj divákovi, ktorí neprišli na národnostný program. Čardášová princezná očarila každého. Potlesk bolo počuť prakticky od začiatku do konca. Obecnstvo sa výborne bavilo, keďže umelci šikovne použili niekoľko maďarských výrazov a vykúzlili tým mnoho úsmevov. Herci sa naozaj snažili. Akoby nie, keď im neústavné tleskanie nedovolilo povoliť ani na sekundu! Ale Banskobystričanov nebolo potrebné povzbudzovať. Do ich produkcie sa nedostala ani tá najmenšia chybička a výsledok bol naozaj fenomenálny. Keď sa blížil koniec, skandovanie bolo čoraz častejšie a hlasnejšie a

bolo isté, že záver bude veľkolepý. Tak sa i stalo. Diváci tleskali postojáčky dlhé minúty a „nedovolili“ umelcom sa vzdialiť.

Tí sa so šťastnými úsmevmi a v záplave kvetov klaňali vďačnému obecenstvu a ako sami povedali, slovenské obecenstvo ako v Orosláni, tak aj v Šalgótarjáne nemá páru. Je isté, že národnostný program i opereta sa vydarili výborne. Diváci, ktorí sem prišli 9 autobusmi z 23 slovenských národnostných dedín Novohradskej a Hevešskej župy, určite na tento večer nikdy nezabudnú.”

(Ľudové noviny, týženník Slovákov v Maďarsku, 2. 12. 2004, ročník XLVII, č. 49)

Obecenstvo skandovalo po stojáčky.

“V rámci Dňa národností v Šalgótarjáne najvýznamnejšou udalosťou večera bolo uvedenie svetoznámej operety Emmericha Kálmána Čardášová princezná.

V podaní umelcov Štátnej opery z Banskej Bystrice zazneli známe melódie z operety, ktoré obecenstvo spočiatku len hmalo, neskôr aj spievalo spolu s očividne oduševnenými a nadšene spievajúcimi a hrajúcimi umelcami. Po vlašajšom stvárnení Grófký Marice aj tentokrát podala vynikajúci výkon v titulnej úlohe Silvy pani Oľga Hromadová. Okrem nej najväčšie ovácie zožal tenorista ostravskej opery pán Peter Svetlík, ale nezabudnuteľnými výkonmi potešili obecenstvo aj ostatní účinkujúci, ako aj orchester pod vedením pána dirigenta Tužinského.”

(Nógrád megyei hírlap, 22. 11. 2004)

Voľne preložil Peter Schneider.

Premiéra operety

10. a 11. 12. 2004 sa konala I. a II. premiéra operety Carla Millöckera **Žobravý študent**. Toto dielo bolo už v banskobystričkom divadle úspešne inscenované pred 40 rokmi. Zaradenie tohto titulu do repertoáru Štátnej opery predpokladá, že pôjde o verejnosťou rovnako obľúbené a navštevované predstavenie. Žobravý študent je romantická opereta v dvoch dejstvách. Toto dielo je považované za vrchol jeho tvorby a zároveň za jedno z najlepších v klasickej operetnej literatúre vôbec. Príbeh je zasadený do Krakova na začiatku 17. stor., do obdobia zápasu Poliakov proti saskej nadvláde. Tu sa odohráva príbeh lásky, ktorá prekoná všetko, príbeh zlomyselnej pomsty, ktorá sa nakoniec nevyplatí – príbeh s množstvom vážnych humorných zápletiiek. Celosvetovo známa je predovšetkým pieseň Žobravého študenta, reprezentujúca “pravý viedenský valčík”. A keďže ide o viedenskú operetu jej vrcholného obdobia, okrem valčíkov zaznejú i “chytľavé” kuplety a strofické piesne.

Dielo režijne naštudovala Andrea Hlinková a. h., scénu a kostýmy vytvorila Miriam Struhárová a. h., choreografia: Jaroslav Moravčík a .h., zbormajsterka: Iveta Popovičová, hudobné naštudovanie a dirigent: Igor Bulla.

Premiéra koncertu

Posledným premiérovým podujatím kalendárneho roka 2004 bol **VIANOČNÝ KONCERT** (18.12.2004), na ktorom zazneli známe diela skladateľov W. A. Mozarta, J. S. Bacha, R. Bingeo, ale i skvosty barokových a klasicistických skladateľov G. Torelliho a L. Boccheriniho. Najkrajšiou časťou koncertu bola Česká mše vánočná od J. J. Rybu. Na tomto podujatí sa predstavili výhradne domáci umelci – J. Burášová, B. Bieliková, A. Trgová,

E.Lucká, D. Šimo, I.Zvarík a D. Turňová, zbor ŠO so zbormajsterkou Ivetou Popovičovou a orchester ŠO, ktorý dirigoval Miloš Formáček.

Prehľad o počte predstavení, návštevnosti a tržbách v roku 2004 v porovnaní s rokom 2003 je uvedený v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka č. 4.4.2. Vybrané výkonové ukazovatele za rok 2004 a porovnanie s rokom 2003

ROK	Počet predstavení			Návštevnosť						Tržby		
	2003	2004	index	záj. + doma			len doma			2003	2004	index
OPERA	41	41	1,00	8 359	9 460	1,13	7 559	9 244	1,22	790 737	984 088	1,24
OPERETA	20	22	1,10	5 536	5 197	0,94	5 536	3 697	0,67	690 809	648 466	0,94
MUZIKÁL	10	3	0,30	2 537	972	0,38	2 537	972	0,38	280 571	68 040	0,24
KONCERTY	17	16	0,94	3 842	3 486	0,91	2 730	2 877	1,05	592 265	522 994	0,88
BALET	15	18	1,20	3 671	4 142	1,13	3 671	3 592	0,98	366 124	385 566	1,05
ZAHRANIČIE	12	15	1,25	4 921	6 321	1,28	-	-	-	1 282 914	1 625 485	1,27
Spolu	115	115	1,00	28 866	29 578	1,02	22 033	20 382	0,93	4 003 420	4 234 639	1,06
CUDZIE	9	7	0,78	1 969	1 068	0,54	1 969	1 068	0,54	248 011	183 541	0,74
Bohéma klub	2	1	0,50	74	100	1,35	74	100	1,35	3 700	5 000	1,35
C E L K O M:	126	123	0,98	30 909	30 746	0,99	24 076	21 550	0,90	4 255 131	4 423 180	1,04

Dátum: 16. 2. 2005

Spracoval: Mgr. Eva Cochová

5.5. Rozpočet organizácie

Tabuľka č. 5.5.1

v tis. Sk

	Ukazovateľ	Skutočnosť 2003	Schválený rozpočet 2004	Upravený rozpočet 2004	Skutočnosť 2004	Z toho z transferu	% čerpania 4:3
a	b	1	2	3	4	5	6
B e ž n ý t r a n s f e r	Výnosy spolu (6..)	61 096	59 709	63 967	64 835	58 967	101,36
	Z toho:						
	Prevádzková dotácia (691)	56 062	54 709	58 967	58 967	58 967	100,00
	Tržby za predaj (601+602)	4 572	4 755	4 755	4 943		103,95
	Z toho Tržby z prenájmu	285	360	360	457		126,94
	Iné ostatné výnosy a tržby (649 + 651)	83	5	5	218		4360,00
	Náklady spolu (5..)	60 496	59 709	63 967	64 835	58 967	101,36
	Z toho:						
	Spotrebované nákupy (50)	5 540	4 794	5 863	5 717	5 493	97,51
	Služby (51)	9 437	6 465	9 040	10 733	8 842	118,73
	Z toho: Reprezentačné (513)	56	80	130	115	85	88,46
	Osobné náklady (52)	39 897	42 726	42 888	41 447	39 730	96,64
	Z toho: Mzdové náklady (521)	27 643	30 022	30 256	29 205	27 961	96,53
	Dane a poplatky (53)	64	100	87	49	46	56,32
	Ostatné náklady (54)	533	470	335	600	322	179,10
	Odpisy, predaný majetok, rezervy.. (55)	5 016	5 154	5 754	6 267	4 534	108,92
	Z toho: Odpisy N a HIM (551)	5 016	5 154	5 754	6 267	4 534	108,92
	Daň z príjmov (591)	9			22		
Hospodársky výsledok (+/-)	600	0	0	0	0		

Dátum: 14. 2. 2005

Spracoval: Ing. Kajsová Alena

5.5.1. Závazné výstupy štátneho rozpočtu

Bežný transfer

Bežné transfery na činnosť pre ŠO na rok 2004 boli pôvodne schválené a rozpísané listom č. MK-268/2004 - 700 zo dňa 15.januára 2004 v celkovej sume **54 709 tis. Sk** nasledovne (v tis. Sk):

Program 07F: Tvorba a šírenie umenia
Program 07F01: Divadlá a divadelná činnosť

bežné výdavky celkom /600/	54 709
z toho:	
- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania /610/	27 027
- reprezentačné /633 016/	80

Zároveň bol schválený a rozpísaný **limit nákladov na reprezentačné účely v sume 80 tis. Sk a limit zamestnancov (orientačný ukazovateľ) na rok 2004 v počte 220.**

Rozpočtovým opatrením č. 1. t.j. listom č. 4480/2004 – 700 zo dňa 28.4.2004 boli v roku 2004 pre ŠO rozpísané účelovo určené čiastky na jednotlivé kultúrne aktivity schválené v rámci VPS nasledovne:

Program 07J 0302

1. premiéra opery G. Bizet: Carmen	600 tis. Sk
2. premiéra opery G. Donizetti: VIVA LA MAMMA	570 tis. Sk
3. premiéra baletu Hriešny tanec /listom č. MK 7553/2004 – 700 zo 16.9.2004, zmenené na Biele peklo/	500 tis. Sk
4. premiéra operety Karl Millöcker: Žobravý študent	500 tis. Sk
5. XXXI. ročník medzinárodného letného činoherného a operného festivalu Zámocké hry zvolenské – opernú časť v sume	1 300 tis. Sk
6. XI. ročník jesenného hudobného festivalu Banskobystrické hudobné dni v sume	80 tis. Sk
7. hosťovanie ŠO na XI. ročníku medzinárodného hudobného festivalu Janáčkovy Hukvaldy (zmena na hosťovanie v Maďarsku)v sume	100 tis. Sk
8. oslavy 45. výročia vzniku Štátnej opery – slávnostný koncert	50 tis. Sk
SPOLU Program 07J 0302, (630 – tovar a služby)	3 700 tis. Sk

Rozpočtovým opatrením č. 1 boli tak bežné transfery na činnosť upravené celkom na sumu 58 409 tis. Sk.

Rozpočtovým opatrením č. 2 (listom č. 6870/2004-700 zo dňa 4. 8. 2004) boli záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu pre ŠO na rok 2004 **upravené o 278 tis. Sk** s účelovým určením na mzdové náklady v sume 206 tis. Sk a odvody v sume 72 tis. Sk a to v nadväznosti na úpravu platových taríf pre odmeňovanie zamestnancov vo verejnej službe podľa Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 413/2004 uverejnenom v Zbierke zákonov zo dňa 23.6.2004. Nariadenie vlády nadobudlo účinnosť dňom 1.8.2004.

Týmto opatrením sa výška celkového bežného transferu zvýšila z 58 409 tis. Sk na 58 687 tis. Sk.

Rozpočtové opatrenie č. 3 (listom č. 76270/2004-700 zo dňa 30.9.2004), bol na základe našej žiadosti – list ŠO č. 434/2004 z 31.8.2004 – zvýšený limit reprezentačného **z pôvodných 80 tis. Sk na 130 tis. Sk**, z dôvodu uskutočnenia slávnostného koncertu a recepcie pri príležitosti 45. výročia vzniku Štátnej opery. MK SR našej žiadosti vyhovelou formou presunu medzi podpoložkami bez navýšenia celkového bežného transferu na rok 2004. Výška bežného transferu v celkovom objeme 58 687 tis. Sk ostala zachovaná.

Rozpočtovým opatrením č. 4 (listom 8450/2004-700 zo dňa 18.10.2004), t. j. posledným rozpočtovým opatrením v roku 2004, nám boli bežné transfery zvýšené o 280 tis. Sk, účelovo určené nasledovne:

Program 07J0301 – prezentácia kultúry v zahraničí

Bežné výdavky celkom (600) o **280 tis. Sk**

Z toho: tovary a služby (630) o 280 tis. Sk

Prostriedky boli účelovo určené na hosťovanie Štátnej opery v Maďarsku s operetou Čardášová princezná pri príležitosti konania druhého ročníka župných osláv Dňa národnosti Novohradskej a Peštianskej župy.

V súvislosti s týmto rozpočtovým opatrením bol listom MK č. 8454/2004-700 zo dňa 26.10.2004 daný súhlas na zmenu účelu použitia účelovo určených prostriedkov z projektu "Hosťovanie Štátnej opery na festivale Janáčkovy Hukvaldy" v sume 100 tis. Sk na projekt hosťovanie Štátnej opery v Maďarsku s operetou "Emericha Kálmana: Čardášová princezná". Z uvedeného vyplýva, že na projekt "Čardášová princezná" bol schválený finančný objem v celkovej výške 380 tis. Sk.

Posledným rozpočtovým opatrením bola výška bežného transferu upravená na konečný objem 58 967 tis. Sk a to nasledovne:

	v tis.Sk
Bežné výdavky celkom /600/	58 967
z toho:	
1. Program 07F01	54 987
v tom: - mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610)	27 233
- reprezentačné (633016)	130
2. Podprogram 07J0302	3 700
účelovo určené finančné prostriedky	
v tom: - tovary a služby (630)	3 700
3. Podprogram 07J0301	280
Prezentácia kultúry v zahraničí	
v tom: - tovary a služby (630)	280
K 31.12.2004 bol bežný transfer uvoľnený v plnej výške.	

Kapitálový transfer

Kapitálový transfer na rok 2004 Štátnej opere nebol schválený.

V nadväznosti na našu žiadosť o výnimku z časového použitia finančných prostriedkov nám MK SR listom č.7926/03 - 700 zo dňa 22.12.2003 schválilo použitie programových rozpočtových prostriedkov - kapitálového transferu z roku 2003 v roku 2004 v sume 3 907 000,- Sk na Program 07F0108 – Dostavba a rekonštrukcia objektu Štátnej opery v termíne do 15.12.2004 s povinnosťou ich zúčtovania do 31.1.2005. Suma 3 907 000,- Sk schválená na použitie v roku 2004 bola 31.12.2003 prevedená z účtu NBS na samostatný účet ŠO vedený vo VÚB a od 1.4.2004 na samostatný účet Štátnej pokladnice.

K 31.12.2004 boli z uvedenej sumy čerpané kapitálové výdavky celkom v sume 285 839,- Sk, doklady preukazujúce účelovosť použitia kapitálových výdavkov boli zaslané na MK SR.

Zostatok nevyčerpaných prostriedkov v sume 3 621 161,00 Sk bol dňa 29.12.2004 odvedený na účet MK SR č. 7000071687/8180.

5.5.2. Hodnotenie nákladov

Celkové náklady ŠO na hlavnú činnosť k 31.12.2004 predstavujú 64 835 tis. Sk t.j. 101,36 % z celoročného upraveného rozpočtu.

V porovnaní s rokom 2003 sú náklady v roku 2004 vyššie o **4 339 tis. Sk**. K zvýšeniu nákladov došlo najmä v nasledovných položkách:

* mzdové náklady (účet 521)	o 1 562 tis. Sk – bližšie v časti mzdové náklady
* ostatné služby (účet 518)	o 1 260 tis. Sk – najmä zvýšením nákladov na autorské honoráre, hostujúce súbory, nájom hud. materiálov a propagačné služby
* odpisy DIH a NM (účet 551)	o 1 251 tis. Sk - bližšie v časti odpisy

V rámci opráv a údržby v celkovej sume 1 071 tis. Sk sa tak ako v predchádzajúcom období odstraňovali najmä poruchy a závady na motorových vozidlách v sume 272 tis. Sk.. Ďalšie opravy a údržba sa realizovali v nasledovnom rozsahu:

		z toho z darov
* opravy a údržba budov	404 tis. Sk	23
* opravy a údržba hudobných nástrojov	173 tis. Sk	-
* opravy DIHM	222 tis. Sk	-

Podrobný prehľad o štruktúre nákladov ŠO k 31.12. 2004 v porovnaní s upraveným rozpočtom na rok 2004 a skutočnosťou k 31.12.2003 je uvedený v tabuľke č.5.5.1.

Rozbor zamestnanosti a mzdové náklady

Rozbor zamestnanosti

Počet zamestnancov Štátnej opery je určený záväzným limitom Ministerstva kultúry SR. Na rok 2004 je limit upravený na 220 zamestnancov. Priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný za rok 2004 bol 197,2 zamestnancov.

Mzdové náklady

Mzdové náklady /vrátane OON/ za rok 2004 predstavujú sumu 29 205 tis. Sk, čo predstavuje 96,5 % z ročného rozpočtu. Úspora je z dôvodu nenaplnenia počtu zamestnancov.

Z celkových mzdových nákladov bolo 27 961 tis. Sk financované bežným transferom /mzdy 27 233 tis. Sk, OON 728 tis. Sk/, rozdiel v sume 1 244 tis. Sk bol hradený z vlastných tržieb a výnosov / 1241 tis. Sk mzdy a 3 tis. Sk OON/.

Čerpanie mzdových prostriedkov je vyššie oproti roku 2003 o 1 562 tis. Sk, z toho na mzdy bolo vyčerpané viac o 2 204 tis. Sk a OON menej o 642 tis. Sk. Zvýšené čerpanie finančných prostriedkov na mzdy bolo v súlade so zákonom č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme – postup do vyšších platových stupňov na základe rastu odbornej praxe, zmena platových taríf od 1.8.2004. Nárast prostriedkov na mzdy a pokles na OON je aj z dôvodu zvýšenia počtu pracovníkov o 7 oproti roku 2003 - preradenie do pracovného pomeru na čiastočný úväzok napr. uvádzačky, upratovačky, hlasový pedagóg, asistent réžie. U umeleckých pracovníkov odmeňovaných podľa Zákonníka práce nebola v roku 2004 plošná úprava miezd.

Priemerná mzda za rok 2004 je vo výške 12 033 ,- Sk, oproti roku 2003 je vyššia o 511,- Sk.

Odstupné a odchodné pri odchode na starobný dôchodok nebolo v roku 2004 vyplatené.

Štátna opera	Skut.rok 2003 v tis. Sk	Upr.rozp. 2004 v tis.Sk	Skut.rok 2004 v tis. Sk	Index 2004/2003
MZDY	26 270	29 528	28 474	1,08
OON	1 373	728	731	0,53
MZD. PROS.spolu	27 643	30 256	29 205	1,06
PRIEM. MZDA	11 522	11 184	12 033	1,04
POČET ZAMESTN.	190	220	197,2	1,04
AUT. HONORÁRE	2 946	2 881	3 113	1,06
Mzdy - podnikat.čin.	14		51	3,64

Čerpanie mzdových nákladov a autorských honorárov podľa jednotlivých úsekov

Úsek	Mzdy	OON	MP celkom	Aut. honoráre	v Sk
					podn.činn.
um. úsek	21 327 346	631 643	21 958 989	3 112 891	
scénografia	1 544 851	58 691	1 603 542		48228
hosp. správa	2 020 828	23 817	2 044 645		
administratíva	3 205 990	16 475	3 222 465		
doprava	374 766	720	375 486		3 145
Spolu ŠO:	28 473 781	731 346	29 205 127	3 112 891	51 373

Práca nadčas vykonávaná na jednotlivých úsekoch.

Práca nadčas bola nariadovaná v súlade so Zákonníkom práce najviac 150 hodín na zamestnanca. Nad limit stanovený ZP až do výšky 400 hodín ročne bola práca nadčas vykonávaná len s predchádzajúcim súhlasom konkrétneho zamestnanca. Oproti roku 2003 sa nadčasová práca zvýšila o 464 hod., čo predstavuje nárast 107,2 %. Nárast nadčasových hodín je z dôvodu nutnosti zabezpečiť plynulý chod činnosti Štátnej opery.

V tabuľke je uvedená práca nadčas na jednotlivých úsekoch, ako aj porovnanie s r. 2003:

ÚSEK	rok 2003	rok 2004
UTP	2 381,00	2 473,75
scénografia	290,50	8,50
hosp. správa	3021,25	3326,50
doprava	588,25	735,00
administratíva	161,75	363,00
Celkom ŠO:	6 442,75	6 906,75

Náklady na reprezentačné účely

v tis. Sk

schválený rozpočet na rok 2004	80	
upravený rozpočet na r. 2004 (limit)	130	
skutočnosť k 31.12.2003	56 z toho hrazené z darov	12
skutočnosť k 31.12.2004	115 z toho hrazené z darov	30

Pôvodne schválený limit nákladov na reprezentačné účely v sume 80 tis. Sk bol na základe našej žiadosti zo dňa 31.8.2004 zvýšený o 50 tis. Sk z dôvodu uskutočnenia slávnostného koncertu a recepcie pri príležitosti 45. výročia vzniku Štátnej opery. Limit reprezentačného tak bol upravený na 130 tis. Sk bez navýšenia celkového bežného transferu.

Náklady na reprezentáciu k 31.12.2004 boli čerpané v súlade so stanoveným limitom.

Z celkových skutočných nákladov na reprezentačné účely predstavujú náklady v súvislosti so 45. výročím vzniku ŠO 50 tis. Sk, ostatné náklady na reprezentačné účely predstavujú náklady na reprezentáciu pri realizácii jednotlivých premiér inscenácií a koncertov, ako aj náklady na občerstvenie účastníkov porád a iných pracovných príležitostí.

Z celkových nákladov na reprezentačné účely v sume 115 tis. Sk bolo hrazené bežným transferom 85 tis. Sk. Rozdiel v sume 30 tis. Sk predstavujú:

v tis. Sk

* kvetinové dary od firmy MÁRIA KONCZOVÁ – MAJKO, Veľký Krtíš	12
* použitie časti sponzorského daru od Slovenskej sporiteľne, a.s. Bratislava na úhradu reprezentačného na ZHZ	18

Odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku

	v tis. Sk
* upravený rozpočet na r. 2004	5 754
* skutočnosť k 31.12.2003	5 016
z toho: odpisy dlhodobého H a NM	4 626
odpisy drobného dlh. HM	368
odpisy drobného dlh. NM	22
* skutočnosť k 31.12.2004	6 267
z toho: odpisy dlhodobého H a NM	5 550
odpisy drobného dlh. HM	574
odpisy drobného dlh. NM	143

V odpisoch dlhodobého hmotného a nehmotného majetku došlo k 31.12.2004 k čerpaniu celoročného rozpočtu až vo výške 108,92 %. Oproti roku 2003 sú odpisy k 31.12.2004 vyššie o 1 251 tis. Sk, čo je spôsobené najmä nákupom nového dlhodobého hmotného a nehmotného majetku koncom roku 2003 a v roku 2004. K zvýšeniu odpisov dochádza aj z dôvodu legislatívnych zmien. (Skrátenie doby odpisovania niektorého druhu majetku a tým zvýšenie odpisových sadzieb.)

Manká a škody

▪ skutočnosť k 31.12.2003	0,- Sk
▪ skutočnosť k 31.12.2004	7 679,- Sk

Ide o nasledovné škodné prípady:

- odcudzenie vonkajšej priemyselnej kamery v zc	5 502,- Sk
- strata 2 orchestrálnych partov P.I.Čajkovský: Luskáčik	1 177,- Sk
- zmarená investícia – obstaranie autobusu (náklady spojené so zverejnením verej. súťaže)	1 000,- Sk

SPOLU

7 679,- Sk

5.5.3. Hodnotenie dosiahnutých tržieb a výnosov

	v tis.Sk
upravený rozpočet na r. 2004	5 000
skutočnosť k 31.12.2003	5 034
skutočnosť k 31.12.2004	5 868

Skutočné tržby a výnosy 31.12.2004 v sume 5 868 tis. Sk predstavujú plnenie ročných plánovaných tržieb na 117,37 % a sú o 834 tis. Sk vyššie ako v roku 2003 a to najmä z dôvodu realizácie zahraničného umeleckého hosťovania v Japonsku v januári 2004 a vyššieho použitia fondov ako v r. 2003.

Z hľadiska štruktúry tržieb najväčší podiel majú:

	v tis.Sk
▪ tržby za vlastné predstavenia (vrátane ZHZ)	4 235
z toho: tržby za zahraničné zájazdy	1 625
▪ tržby za prenájom sály a ostatných priestorov	457
▪ tržby za hosťujúce súbory	183
▪ tržby za predaj bulletinov	81

Na účte 648 – zúčtovanie fondov v sume 442 tis. Sk je zahrnuté použitie:

- a) rezervného fondu na úhradu rozpočtom nezabezpečených prevádzkových potrieb (napr. na účel určený darcom – pozri časť použitia rezervného fondu) v sume 262 tis. Sk.
- b) fondu reprodukcie na financovanie opráv dlhodobého hmotného a nehmotného majetku v sume 180 tis. Sk..

Na účte 649 – Iné ostatné výnosy v sume 218 tis. Sk sú zahrnuté najmä nasledovné výnosy:

	v tis. Sk
* Ostatné dary nepenažného charakteru (v zmysle zmlúv) v tom od firmy:	188
* Mestského úradu v B.Bystrici (bulletin, plagát a pozvánka BBHD) formou úhrady faktúr	48
* UNIVERSUM REAL s.r.o. B.Bystrica (prenájom časti pozemku na umiestnenie propagačnej stojky)	5
* FERMAS spol. s.r.o. Slovenská Ľupča – formou úhrady faktúr	100
* Moderný interiér, s.r.o. Banská Bystrica (oprava podlahy v šatni zboru – ženy)	23

* Mária Konczová – Majko (kvetinové dary) Veľký Krtíš	12
* iné výnosy – zosobnené manká a škody	1
* iné výnosy – náhrada škody od poisťovne	29

5.5.4. Hodnotenie hospodárskeho výsledku

Štátna opera dosiahla z hlavnej činnosti k 31.12. 2004 vyrovnaný t.j. nulový hospodársky výsledok. Rozdiel medzi výnosmi vrátane bežného transferu v sume 64 835 462,38 Sk a nákladmi v sume 64 835 462,38 Sk predstavuje **0**.

V rovnakom období minulého roka t.j. k 31. 12. 2003 bol vykázaný kladný hospodársky výsledok v sume 600 tis. Sk.

Vykázanie kladného hospodárskeho výsledku v roku 2003 v sume 600 000,- Sk bolo spôsobené nezrealizovaním zahraničného umeleckého host'ovania ŠO v Španielsku, z dôvodu organizačných problémov na strane usporiadateľa. Nevyčerpané účelovo určené finančné prostriedky v sume 600 tis. Sk boli odvedené dňa 21.1.2004 na účet MK SR.

Prehľad o nákladoch, výnosoch, hospodárskom výsledku a % sebestačnosti za rok 2004 v porovnaní s rokom 2003 poskytuje nasledovná tabuľka v Sk:

	hl.činnosť	pod.činnosť	spolu	hl.činnosť	pod.činnosť	spolu
1.Nákl.celkom	64 835 462,38	120 442,70	64 955 905,08	60 495 837,87	70 165,60	60 566 003,47
2.Výnosy bez bež.transf.	5 868 462,38	120 919,59	5 989 381,97	5 033 837,87	70 554,39	5 104 392,26
3.Bež.transf.	58 967 000,00		58 967 000,00	56 062 000,00		56 062 000,00
4.Výnosy sp.	64 835 462,38	120 919,59	64 956 381,97	61 095 837,87	70 554,39	61 166 392,26
5.Hosp.výsl. (4-1)	0,00	476,89	476,89	600 000,00	388,79	600 388,79
6.% sebestač.	9,05		9,08	8,32		8,43

Celkové náklady ŠO na hlavnú činnosť k 31.12. 2004 predstavujú 64 835 462,38 Sk čo je 101,36 % z upraveného ročného rozpočtu nákladov.

Skutočné tržby a výnosy /bez bežného transferu/ k 31.12. 2004 dosiahli sumu 5 868 462,38 Sk, čo predstavuje 117,37 % z ročných plánovaných tržieb a výnosov.

Ako vidieť z predchádzajúceho prehľadu v období roka 2004 došlo k zvýšeniu % sebestačnosti na 9,05% a to najmä z dôvodu zvýšenia vlastných tržieb a výnosov v porovnaní s rokom 2003.

Podnikateľskú činnosť vykonávala Štátna opera v roku 2004 len v minimálnom rozsahu. V rámci nej sa poskytovali dopravné služby a krajčírské služby (1 zákazka).

Ďalšie práce v súvislosti s podnikateľskou činnosťou (stolárske, zámočnícke, maliarske a čalúnnické) sa v roku 2004 vôbec nevykonávali v dôsledku priority výroby scénických dekorácií podľa dramaturgického plánu.

V celkových nákladoch na podnikateľskú činnosť v sume 120 442,70 Sk je zahrnutá okrem priamych nákladov aj alikvotná časť ďalších nepriamych nákladov, najmä zaplatená cestná daň za rok 2004 v sume 23 900,- Sk, ktorá najviac zaťažuje náklady podnikateľskej činnosti.

Výnosy z podnikateľskej činnosti, vzhľadom na minimálny rozsah jej vykonávania, boli len 120 919,59 Sk.

Hospodársky výsledok z podnikateľskej činnosti k 31.12.2004 predstavuje zisk v sume 476,89 Sk.

5.5.5. Zdôvodnenie nákupu DINM a DIHM

Prostriedky fondu reprodukcie ŠO v Banskej Bystrici boli v roku 2004 použité na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku vrátane jeho technického zhodnotenia nasledovne :

	suma Sk	hrad. zo ŠR kapit. transf. (z roku 2003)
- techn.zhodnotenie ústredne -montáž 2 tlf.staníc – Jegor.20	2.184,10	
- techn.zhodntenie ústrední - pripájacie zariad.na internet	952,-	
- techn.zhodnotenie tlačiarne prepájací dát.mechanizmus	559,-	
- techn.zhodnotenie PC súboru - tlačiareň	19.040,-	
- techn.zhodnotenie PC súboru-napaľovačka dát	2.261,-	
- techn.zhodnotenie PC siete -3 ks PC á 20.000,- Sk	60.000,-	
- techn.zhonotenie PC siete -1 kus PC	29.774,-	
- upgrade softvéru (techn.zhodnotenie)	25.347,-	
- altový trombón	98.000,-	
- techn.zhodnotenie PC súboru – DVD Rewriter	5.831,-	
- obnitkovací stroj	66.034,50	
- šijací stroj	50.564,50	
- sústruh s príslušenstvom	156.238,50	
- osobný automobil KIA s príslušenstvom	760.735,40	

- tlačiareň HP Color Laser	41.686,-	
- veľkoobjemový kontajner	40.222,-	
- silové jednotky 3ks á 39.389,-	118.167,-	
- ségel kobercový javiskový	60.443,26	
- vnútorná obmurovka skladu kulís	47.843,-	
- formátovacia píla	60.000,-	
- sada mikroportov	127.861,-	
- zvukové zariadenie k Jap.Grantu vrátane montáže	194.648,50	
- počítačová zostava ASUS	63.998,-	
- klimatizácia zvukovej kabíny	116.639,-	
- videoprojektor	107.900,-	
- počítač s príslušenstvom 2ks á 33.057,-	66.114,-	
- plochý monitor k PC	31.975,-	
- digitálna videokamera	33.900,-	
- vysielateľský set	44.768,-	
- svetelná rotačná hlava 2 ks	130.578,-	
- majstrovské krídlo	1,459.000,-	
- montáž žaluzií	13.113,-	
- oplechovanie skladu reziva	51.715,15	
- zvýšenie výkonu a odhlučnenie vzduchotechniky	33.616,-	
- dostavba a prestavba ŠO	285.839,-	285.839,-
Spolu :	4,407.546,91	285.839,-

Z vyššie uvedeného prehľadu vyplýva, že prostriedky fondu reprodukcie boli použité najmä na :

- 1/ nákup a doplnenie počítačov na pracoviská, ktoré nimi neboli vybavené
- 2/ technické zhodnotenie PC siete a súboru
- 3/ nákup hudobných nástrojov (výmenou za opotrebované).
- 4/ výmenu a doplnenie dielenských strojov
- 5/ nákup osobného motorového vozidla - obnova autoparku
- 6/ úpravu skladových priestorov
- 7/ doplnenie scénickej techniky
- 8/ výmenu javiskového kobercového séglu
- 9/ nákup mikroportov
- 10/ zabezpečenie zvukového zariadenia k Japonskému grantu, vrátane montáže
- 11/ klimatizáciu zvukovej kabíny

Kapitálový transfer a jeho použitie

Kapitálové výdavky zo štátneho rozpočtu určené na financovanie programu O7F0108 – Dostavba a rekonštrukcia ŠO, boli čerpané v roku 2004 vo výške 285.839,- Sk. Ide o finančné prostriedky, na ktoré bola schválená výnimka z časového použitia programových finančných prostriedkov z roku 2003 a ich presun na použitie v roku 2004 v celkovej sume 3 907 tis. Sk

Menovité čerpanie je nasledovné :

- geodetické práce	1.200,- Sk
- znalec.posudok na ohodn.pozemkov	2.400,- Sk

- výkon inžin.činnosti v štádiu prípravy stavby	154.700,- Sk
- projekt.dokument na prepoj.podlaží výt'ahom	63.189,- Sk
- dokúpenie pozemku od MsÚ za účelom dostavby	64.350,- Sk
Spolu	285 839,- Sk

Za účelom dostavby nového objektu ŠO bolo potrebné urobiť majetko-právne vysporiadanie pozemkov medzi ŠO a MsÚ B.B. Časť pozemkov bola riešená formou zámény a zbytok bol od MsÚ odkúpený. K tomu boli vypracované geometrické plány a znalecký posudok na ohodnotenie pozemkov.

Výkon inžinierskej činnosti a spracovávanie projektovej dokumentácie postupuje v zmysle uzatvorených zmlúv – výsledok verejnej súťaže zákona o verejnom obstarávaní.

6.6. Personálne otázky

Počet zamestnancov Štátnej opery je určený záväzným limitom Ministerstva kultúry SR. V roku 2004 bol určený limit zamestnancov v počte 220. Priemerný prepočítaný počet k 31.12.2004 bol 197,2 zamestnancov. Organizačná štruktúra Štátnej opery je usporiadaná tak, aby bola zabezpečená vysoká umelecká hodnota a proporcionálne vyrovnaný vývoj operných, spevoherných, hudobných a baletných aktivít.

Organizačná štruktúra Štátnej opery má štyri základné úseky :

Úsek riaditeľa – zabezpečuje poskytovanie informácií podľa zákona č.211/2001 Z.z., vnútropodnikovú kontrolnú činnosť, personálnu prácu, ochranu práce, právne služby.

Úsek umelecký – zabezpečuje práce spojené s výrobou a predvádzaním operných, tanečných, baletných, operetných, muzikálových a koncertných diel.

Úsek technicko-hospodársky – zabezpečuje správu majetku štátu, hospodársku správu, investičnú činnosť a koordináciu dopravy ŠO.

Úsek ekonomický – zabezpečuje riadenie ekonomiky, účtovníctvo, práce a mzdy ŠO podľa platných smerníc, zákonov a noriem.

V rámci rozvoja ľudských zdrojov ŠO umožňuje zamestnancom účasť na vzdelávaní, či už formou seminárov, školení v oblasti rôznych ekonomických a právnych predpisov ako aj štúdium na vysokých školách.

7.7. Ciele a prehľad ich plnenia

Hlavné ciele sú stanovené v súlade so zriaďovacou listinou a poslaním Štátnej opery ako kultúrnej ustanovizne, s cieľom poskytovať kultúrne vyžitie pre divákov, kultúrno-výchovnú činnosť a reprezentovať slovenskú kultúru v zahraničí. Konkrétne výsledky sa nachádzajú v bode 4.4. V hlavných cieľoch a ich plnení sme sa orientovali najmä na :

- udržanie kvality premiér a reprízovaných predstavení
- dodržanie finančnej disciplíny a nevytvorenie finančnej straty
aj keď rozpočet Štátnej opery bol pomerne poddimenzovaný, podarilo sa nám minulý rok skončiť s nulovým hospodárskym výsledkom
- kultúrno-výchovnú činnosť
aj naďalej prebieha úzka spolupráca medzi umeleckým školstvom a Štátnou operou a predstavenia pre školy sú bežnou súčasťou dramaturgie
- zahraničné aktivity
spolupráca s japonskými partnermi sa už stala neoddeliteľnou súčasťou činnosti Štátnej opery. I naďalej sa vzťahy rozvíjajú, čo dokazujú aj pozvania na ďalšie účinkovanie v Japonsku
- organizovanie festivalov
každoročne organizujeme dva festivaly, opernú časť Zámockých hier zvolenských a festival Banskobystrické hudobné dni. Oba festivaly majú spoločného menovateľa a to nedostatok finančných prostriedkov. Napriek našej snahe sa nám nedarí dostať, najmä opernú časť ZHZ, na pôvodnú úroveň z dôvodu nedostatočného finančného krytia. Je to škoda, pretože tento festival v minulosti mal vysokú umeleckú úroveň a je jediným operným festivalom na Slovensku.

Nové ciele

V nadväznosti na plnené úlohy v roku 2004 je potrebné aj naďalej sa sústrediť na zabezpečovanie návštevnosti predstavení hlavne dobrou dramaturgiou a kvalitnou propagáciou v rámci finančných možností organizácie.

V oblasti zahraničných stykov rozvíjať a získať novú spoluprácu so zahraničnými partnermi so zreteľom na prezentáciu slovenského umenia v zahraničí

Vytvoriť ďalší priestor pre spoluprácu s mládežou a umeleckým školstvom.

Získať mimorozpočtové finančné prostriedky na zlepšenie činnosti organizácie.

Zabezpečiť rekonštrukciu a dostavbu budovy ŠO.

8.8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v roku 2004

Pri hodnotení a analýze vývoja Štátnej opery je potrebné brať do úvahy niektoré zásadné skutočnosti, ktoré ovplyvňovali činnosť ŠO v uplynulom roku.

V uplynulom období ovplyvňovala našu činnosť aj zhoršená ekonomická situácia obyvateľstva a zdražovanie vstupov pre našu činnosť. Napriek týmto skutočnostiam sa nám

podarilo ukončiť rok bez straty s vyrovnaným rozpočtom. Aké zdroje a v akej štruktúre sme využívali je podrobne uvedené v bode 5.5.

Napriek spoločnej snahe s MK SR sa nám nedarí zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov na vykrytie potrebných nákladov na riešenie technicko-prevádzkových problémov.

Dlhodobu pretrvávajú problémy so zastaralým dopravným parkom, neumožňujúcim výjazd do zahraničia a ohrozujúcim samotnú prevádzku.

Nevyhovujúce pracovné priestory.

Nízke mzdové ohodnotenie zamestnancov zapríčiňuje častú fluktuáciu najmä kvalitných umelcov. Nové mzdové zatriedenie zamestnancov, pre nedostatok finančných prostriedkov, vo väčšine prípadov zhodnocuje len vek zamestnanca a nie jeho skutočnú kvalitu.

V oblasti financovania pretrvával problém s delením rozpočtu na samotný rozpočet a finančné prostriedky z VPS, čo zapríčiňovalo nielen nárast administratívnej práce, ale hlavne nemožnosť operatívne riešiť objektívne zmenené podmienky pri realizácii jednotlivých projektov a konečné plánovanie v rámci kontraktov bolo neprehľadné.

Z analýzy činnosti a vývoja Štátnej opery je do budúceho obdobia potrebné zaoberať sa problematikou technicko-priestorového riešenia prevádzky a prispôbením legislatívy k špecifickým podmienkam.

Napriek hore uvedeným problémom veríme, že i v budúcnosti budeme môcť vykonávať našu činnosť k spokojnosti našich divákov.

9.9. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

Hlavní užívatelia výstupov Štátnej opery sú samotní diváci, školy, odborná kritika, zahraniční partneri a iné organizácie.

- diváci na bežných predstaveniach
sú hlavným užívateľom výstupov organizácie a tvoria najväčšiu časť odberateľov
- školy
využívajú naše výstupy na kultúrno-výchovnú činnosť študentov v rámci organizovaných predstavení
- odborná kritika
hodnotí našu činnosť po umeleckej stránke
- zahraniční partneri
spoločne uzavreté kontrakty pre spoluprácu v zahraničí
- iné organizácie
prenájom priestorov a služieb:
počet celkom: 15

január 2004 : DJGT Zvolen – 2x
Komunálna poisťovňa BB

marec 2004 : Agentúra RND Bratislava
E.Cmarková, BB

apríl 2004 : UFS “MLADOSŤ” BB

Spoločnosť priateľov detí z DD
PLUS PROMOTION Bratislava

máj 2004 : DJGT Zvolen

jún 2004 : Obec Šumiac
ZUŠ BB

september : BDNR BB

november : SPIRIG EASTERN Bratislava
ČSOB Bratislava
DJGT Zvolen

V Banskej Bystrici 18. februára 2005

Rudolf Hromada
riaditeľ Štátnej opery